

การพัฒนาแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู
โรงเรียนบ้านคอฟรุ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3
Participatory Management Model for the Enhancing of Teachers' Competency in Active
Learning Management of Ban Kho Phru School, Office of Nakhon Srithammarat
Educational Service Area 3

สมใจ บุญประดิษฐ์

Somjai Boonpradid

โรงเรียนบ้านคอฟรุ อำเภอลำพูน จังหวัดนครศรีธรรมราช

Ban Kho Phru School, Chulabhorn District, Nakhon Si Thammarat Province, Thailand

E-mail: backysomjai@yahoo.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0004-9942-0896>

Received 13/03/2023

Revised 27/03/2023

Accepted 31/03/2023

บทคัดย่อ

การบริหารแบบมีส่วนร่วม นั้นมีความสำคัญเป็นอย่างมากเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนา เพราะถ้ากิจกรรมทุกกิจกรรมขาดความร่วมมือแล้วนั้นก็จะไม่สามารถดำเนินงานต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารแบบมีส่วนร่วมยังมุ่งเน้นให้ทุกภาคส่วนในองค์กรเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดการขององค์กรให้เกิดความสามัคคีภายในองค์กรช่วยเหลือซึ่งกันและกันซึ่งจะทำให้องค์กรเกิดการพัฒนา เพิ่มศักยภาพในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายอย่างแท้จริง บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนบ้านคอฟรุ และ 2) สร้างรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะ การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนบ้านคอฟรุ เป็นการวิจัยและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ สถิติที่ใช้ คือ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและ PNI ดัชนีความต้องการจำเป็น ผลการวิจัยพบว่า (1) การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นในการสร้างรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนบ้านคอฟรุ พบว่า สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม มีระดับปฏิบัติสูงกว่าด้านอื่นๆ รองลงมา ได้แก่ ด้านการเสริมสร้างสมรรถนะครู และด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ตามลำดับ สภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการเสริมสร้างสมรรถนะครู มีระดับปฏิบัติสูงกว่าด้านอื่น ๆ รองลงมา คือ ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม และด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาความต้องการจำเป็นจากการหาค่า PNI รายข้อ พบว่า การวางแผนกำหนดเป้าหมายร่วมกัน มีค่า PNI สูงกว่าข้ออื่น ๆ (PNI = 2.36) รองลงมาคือ การลงมือปฏิบัติและกำกับติดตาม (PNI = 2.35) และการประเมินเสริมกำลังใจ (PNI = 2.24) ตามลำดับ (2) ผลการสร้างรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนบ้านคอฟรุ ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ

[779]

Citation:

สมใจ บุญประดิษฐ์. (2566). การพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู โรงเรียนบ้านคอฟรุ สำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (2), 779-792

Boonpradid, S., (2023). Participatory Management Model for the Enhancing of Teachers' Competency in Active Learning Management of Ban Kho Phru School, The Office of Nakhon Srithammarat Educational Service Area 3. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (2), 779-792; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2023.105>

.....
ดังนี้ (A) หลักการ (B) วัตถุประสงค์ (C) เนื้อหา (D) กระบวนการ และ (F) การวัดและประเมินผล ได้รู้การบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนบ้านคอฟรุ คือ SCOE MODEL ประกอบด้วย ขั้นที่ 1 วางแผนกำหนดเป้าหมายร่วมกัน (S : Setting Cooperative Planning) ขั้นที่ 2 สร้างการรับรู้สู่การปฏิบัติ (C : Creating Awareness into Action) ขั้นที่ 3 ลงมือปฏิบัติและกำกับติดตาม (O : Operating and Monitoring) ขั้นที่ 4 แลกเปลี่ยนเรียนรู้ปรับปรุงพัฒนา (E : Exchange Knowledge for Improvement and Development) ขั้นที่ 5 ประเมินและเสริมกำลังใจ (E : Evaluation and Appraisal Encouragement) และผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมจากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นถึงความเหมาะสม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และความเป็นไปได้ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: การบริหารแบบมีส่วนร่วม; การเสริมสร้างสมรรถนะครู; การจัดการเรียนรู้เชิงรุก

Abstract

Participatory management is very important and is the heart of development because if all activities lack cooperation, then will not be able to continue working effectively. Participatory management also focuses on all sectors in the organization to participate in the management of the organization to create unity within the organization to help each other. This will enable the organization to develop, increase work efficiency, and truly achieve goals. This article is intended to; (1) study current conditions, desirable conditions, and necessary needs to develop a participatory management model to enhance teachers' proactive learning management competencies. And (2) establish a participatory management model to enhance teachers' proactive learning management competencies. This research is a research and development study conducted at Ban Kho Phru School, Chulabhorn District, Nakhon Si Thammarat Province. The research tools were questionnaires, focus group recordings, appropriateness, and feasibility assessments. The statistics used are the mean, standard deviation, and the PNI requirement index is necessary. The results showed that; (1) The study of current conditions, desirable conditions, and necessary needs to create a participatory management model for enhancing the proactive learning management competency of Ban Kho Phru School teachers. (A) The overall state of participation in active learning management competency is low. When considering each aspect, it was found that the participatory management aspect had a higher level of practice than other aspects, followed by teacher competency building, and proactive learning management, respectively. (B) The desirable state of participation for the overall proactive learning management competency was at the highest level. When considering each aspect, it was found that the enhancement of teacher competencies had a higher practical level than other aspects, followed

[780]

Citation:

สมใจ บุญประดิษฐ์. (2566). การพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู โรงเรียนบ้านคอฟรุ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (2), 779-792

Boonpradit, S., (2023). Participatory Management Model for the Enhancing of Teachers' Competency in Active Learning Management of Ban Kho Phru School, The Office of Nakhon Si Thammarat Educational Service Area 3. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (2), 779-792; DOI:

<https://doi.org/10.14456/iarj.2023.105>

by participatory management, and active learning management, respectively. (C) Necessary requirements from individual PNI findings are found; Planned targeting together had a higher PNI than the others (PNI=2.36), followed by implementation and monitoring (PNI=2.35), and morale assessment (PNI=2.24), respectively. (2) The results of creating a participatory management model for enhancing the competency of proactive learning management of Ban Kho Phru School teachers consisted of 5 elements as follows: (A) principle, (B) Objective, (C) Content, (D) process, and (F) measurement and evaluation. However, the participatory management model for enhancing the competency of proactive learning management of Ban Kho Phru School teachers is the SCOE MODEL consisting of; Step 1 S: Setting Cooperative Planning. Step 2 C: Creating Awareness into Action. Step 3 O: Operating and Monitoring. Step 4 E: Exchange Knowledge for Improvement and Development. And Step 5 E: Evaluation and Appraisal Encouragement. In addition, The results of the analysis of the suitability and feasibility of the participatory management model from the Connoisseurship found that the experts had an opinion that the overall suitability was at the highest level and the overall feasibility was at the highest level.

Keywords: Participatory Management; Strengthening Teacher Competencies; Proactive Learning Management

บทนำ

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคม และสร้างชาติ เป็นกลไกหลักในการพัฒนา กำลังคนให้มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุข ในกระแสการเปลี่ยนแปลง อย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21 เนื่องจากการศึกษามีบทบาทสำคัญในการสร้างความได้เปรียบของประเทศ เพื่อการแข่งขันและยืนหยัดในเวทีโลกภายใต้ระบบเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นพลวัต ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก จึงให้ความสำคัญและทุ่มเทกับการพัฒนาการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของตนให้สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ ภูมิภาค และของโลก ควบคู่กับการธำรงรักษาอัตลักษณ์ ของประเทศในส่วนของประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษา การพัฒนาศักยภาพและขีด ความสามารถของคนไทยให้มีความรู้ความสามารถ และสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด งานและการพัฒนาประเทศ ภายใต้แรงกดดันภายนอกจากกระแสโลกาภิวัตน์และแรงกดดันภายในประเทศที่เป็น ปัญหาวิกฤตที่ประเทศต้องเผชิญ เพื่อให้คนไทยมีคุณภาพชีวิตที่ดี สังคมไทยเป็นสังคมคุณธรรม จริยธรรม และ ประเทศสามารถก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้วรองรับการเปลี่ยนแปลงของ โลกทั้งในปัจจุบันและอนาคตโดยการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญและส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษา ระบบเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศไทย (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2560) สาเหตุสำคัญของการขาดประสิทธิภาพใน การบริหารการศึกษา คือ การรวมศูนย์อำนาจในส่วนกลางมากเกินไป ขาดการมีส่วนร่วมและการตรวจสอบ การ ใช้งบประมาณเพื่อการศึกษาอย่างไม่มีประสิทธิภาพ มีการทุจริตและประพฤติมิชอบระบบข้อมูลและสารสนเทศ

[781]

Citation:

สมใจ บุญประดิษฐ์. (2566). การพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู โรงเรียนบ้านคอฟรุ สำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (2), 779-792

Boonpradit, S., (2023). Participatory Management Model for the Enhancing of Teachers' Competency in Active Learning Management of Ban Kho Phru School, The Office of Nakhon Srithammarat Educational Service Area 3. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (2), 779-792; DOI:

<https://doi.org/10.14456/iarj.2023.105>

ไม่ทันสมัย (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2561) การบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นกลวิธีหนึ่งในการบริหารจัดการการศึกษาของโรงเรียนที่สอดคล้องต่อ การเปลี่ยนแปลง การที่จะบริหารงานโรงเรียนให้ประสบความสำเร็จและมีประสิทธิภาพผู้บริหารควรได้นำหลักการมีส่วนร่วมที่เปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย โดยเฉพาะครูผู้สอนร่วมรับผิดชอบ ตัดสินใจ ในการจัดการศึกษา เพื่อสร้างความรู้สึกในความเป็นเจ้าของ และเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามากขึ้น ซึ่งจะสามารถตอบสนองความต้องการของบุคคลที่เกี่ยวข้องสร้างความเข้มแข็งในการบริหารโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง (ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2553)

การพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เป็นการแสดงถึงความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียน ได้รับประโยชน์จากข้อมูลป้อนกลับ ผู้เรียนสามารถแก้ไขปัญหา และปรับความเข้าใจในมนทัศน์ที่คลาดเคลื่อนได้ทันที่จากการเรียนรู้เชิงรุก เพราะได้ใช้มนทัศน์พูดคุยและเขียนสื่อสารกันและกัน วิเคราะห์โต้แย้งระหว่างเพื่อน และครู นอกจากนี้ผู้เรียนยังสามารถจัดระบบการคิดและสร้างวินัยต่อกระบวนการแก้ปัญหา รับผิดชอบต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง และรู้ว่าสิ่งที่เรียนนั้นดี อย่างไรส่วนครูจะได้รับประโยชน์จากข้อมูลป้อนกลับอย่างสม่ำเสมอ ผู้เรียนเข้าใจ หรือไม่เข้าใจ ซึ่งการได้รับข้อมูลป้อนกลับจะช่วยให้ครูสามารถปรับการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียนได้ และได้รับประโยชน์จากรูปแบบการสอนที่หลากหลาย การจัดการเรียนรู้เชิงรุกทำได้ดีในชั้นเรียนที่มีนักเรียนทั้งเก่งและอ่อน โดยครูใช้วิธีการที่แตกต่างกัน เพื่อให้ นักเรียนแต่ละคนเข้าใจ และสามารถมอบหมายให้นักเรียนที่เรียนได้เร็วกว่าอธิบายความเข้าใจให้เพื่อนฟัง เป็นการสอนโดยเพื่อนช่วยเพื่อน และได้รับการส่งเสริมเจตคติทางบวกต่อการเรียน การเรียนรู้เชิงรุกช่วยให้ครูสามารถปรับเจตคตินักเรียนต่อการเรียนรู้ได้ ถึงแม้จะสอนในชั้นเรียนที่มีขนาดใหญ่ เนื่องจากนักเรียนได้รับความพอใจมากขึ้นจากเนื้อหา และแบบฝึกหัด ที่สัมพันธ์กับชีวิตจริงทำให้เห็นความสำคัญเกิดความพยายาม และรับผิดชอบต่อ การเรียนรู้มากขึ้น อันเนื่องมาจากการเห็นคุณค่าของการเรียนรู้ที่ตนเองได้ลงมือปฏิบัติ นอกจากนี้ McKinney (2008) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ว่าผู้เรียนจะได้ประโยชน์ดังนี้ เรียนรู้แบบเข้าใจ มีความจำคงทน มีทักษะในการแก้ปัญหา มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนและเกิดแรงจูงใจในการเรียน สามารถพูดในสิ่งที่เรียนไปได้ เขียนได้สัมพันธ์กับประสบการณ์ในอดีต และนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ ในชีวิตประจำวัน มีความสนใจ และสนใจเรียนมากขึ้นและมีความสุข และสนุกกับการเรียน

การบริหารแบบมีส่วนร่วมมีความสำคัญเป็นสิ่งที่สำคัญและมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการดำเนินงาน ถ้ามีการประสานความร่วมมือกันที่ดีจะส่งผลให้งานออกมาสำเร็จ ในทางตรงข้ามถ้าขาดการมีส่วนร่วมจากบุคคลในการดำเนินงาน จะส่งผลให้งานไม่มีประสิทธิภาพดำเนินงานเกิดความล่าช้าและอาจล้มเหลวได้ (ดาราวรรณ วรรณสุข ,2563) และ การบริหารแบบมีส่วนร่วม นั้นมีความสำคัญเป็นอย่างมากเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนา เพราะถ้ากิจกรรมทุกกิจกรรมขาดความร่วมมือแล้วนั้นก็เลยไม่สามารถดำเนินงานต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ การมีส่วนร่วมเป็นการแสดงออกทางความคิด ความรู้สึก การสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ เพื่อให้มีการทำงานร่วมกันภายในองค์กรเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และเกิดปัญหาน้อยที่สุด (จุฑามาศ แจ่มมี, 2564) นอกจากนี้ การบริหารแบบมีส่วนร่วมยังมุ่งเน้นให้ทุกภาคส่วนในองค์กรเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดการขององค์กร ให้เกิดความสามัคคีภายในองค์กรช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความเป็นประชาธิปไตย ช่วยให้เกิดความเป็นอิสระในการตัดสินใจและการบริหาร สามารถแลกเปลี่ยนประสบการณ์และความคิดเห็นร่วมกัน

[782]

Citation:

สมใจ บุญประดิษฐ์. (2566). การพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู โรงเรียนบ้านคอฟรุ สำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (2), 779-792

Boonpradit, S., (2023). Participatory Management Model for the Enhancing of Teachers' Competency in Active Learning Management of Ban Kho Phru School, The Office of Nakhon Srithammarat Educational Service Area 3. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (2), 779-792; DOI:

<https://doi.org/10.14456/iarj.2023.105>

สร้างแรงจูงใจในการทำงาน เป็นทีม มีเจตคติที่ดีในการปฏิบัติงาน ทำให้องค์กรเกิดการพัฒนา เพิ่มศักยภาพในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายอย่างแท้จริง (สุปวีณ์ ชูรัมย์, 2564)

จากนโยบายการมีส่วนการศึกษาหน่วยงานต้นสังกัด สภาพปัจจุบันปัญหาของโรงเรียนบ้านคอปร์ที่เกิดขึ้นและยังปรากฏอยู่จนถึงปัจจุบันดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารซึ่งเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียน ให้บรรลุตามจุดหมายของโรงเรียนที่กำหนดไว้ จึงได้ทำการศึกษาเพื่อให้ได้มาซึ่งเครื่องมือในการขับเคลื่อนการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านคอปร์ไปสู่คุณภาพของครูและคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนที่ดีกว่าที่เป็นอยู่ จึงได้ทำการวิจัยพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนบ้านคอปร์ เพื่อให้การบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านคอปร์ มีประสิทธิภาพสามารถพัฒนาครูและนักเรียนของโรงเรียนบ้านคอปร์ เพื่อให้คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสูงขึ้นสอดคล้องกับเป้าหมาย ของหลักสูตรและนโยบายของประเทศ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนบ้านคอปร์
2. เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนบ้านคอปร์

ขอบเขตของการวิจัย

รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนบ้านคอปร์ มีขอบเขตในการวิจัย ดังนี้

1. ตัวแปรที่ศึกษา

1.1 ตัวแปรอิสระ คือ รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม

1.2 ตัวแปรตาม คือ สมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนบ้านคอปร์ ที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย (1) ความรู้ ความเข้าใจของครูเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (2) ความสามารถในการออกแบบหน่วยการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (3) เจตคติของครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (4) ความพึงพอใจต่อรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนบ้านคอปร์

2. ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย: ผู้วิจัยกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างตามระยะการวิจัย รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนบ้านคอปร์ โดยแบ่งออกเป็น 4 ระยะ ได้แก่

การวิจัยระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นการพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนบ้านคอฟรุ แบ่งเป็น 2 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสำรวจสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น จากแบบสอบถามและการศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดรูปแบบและการพัฒนารูปแบบแนวคิดการบริหารการศึกษา แนวคิดการบริหารมีส่วนร่วม แนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้การวิจัยเอกสาร (Document Research) โดยมีครูและคณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 9 คน

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนบ้านคอฟรุ (Focus Group Discussion)

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา ด้านนิเทศการศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน รวมจำนวน 7 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยมีเกณฑ์ในการเลือก คือ ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา ครูหัวหน้าวิชาการ เป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีผลงานประสบการณ์ ด้านการบริหารการศึกษา ด้านนิเทศการศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน และยินดีให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลแก่ผู้วิจัย

การวิจัยระยะที่ 2 การสร้างรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนบ้านคอฟรุ แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนบ้านคอฟรุ ข้อมูลที่ได้จากสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นการพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะ การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในระยะการวิจัยที่ 1 ทั้ง 2 ขั้นตอน โดยนำมาสรุปผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์ด้วยวิธีการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

ขั้นตอนที่ 2 ประเมินเพื่อตรวจสอบยืนยันความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนบ้านคอฟรุ โดยใช้การสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship)

กลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านบริหารการศึกษา ด้านวิจัยทางการศึกษา ด้านหลักสูตรและการสอน ด้านการวัดและประเมินผล โดยเป็นอาจารย์ในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา หรือนักวิชาการ หรือศึกษานิเทศก์ที่มีคุณวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไปหรือวิทยฐานะเชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน เพื่อประเมินตรวจสอบยืนยันความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนบ้านคอฟรุ และคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนบ้านคอฟรุ ที่พัฒนาขึ้น

[784]

Citation:

สมใจ บุญประดิษฐ์. (2566). การพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู โรงเรียนบ้านคอฟรุ สำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (2), 779-792

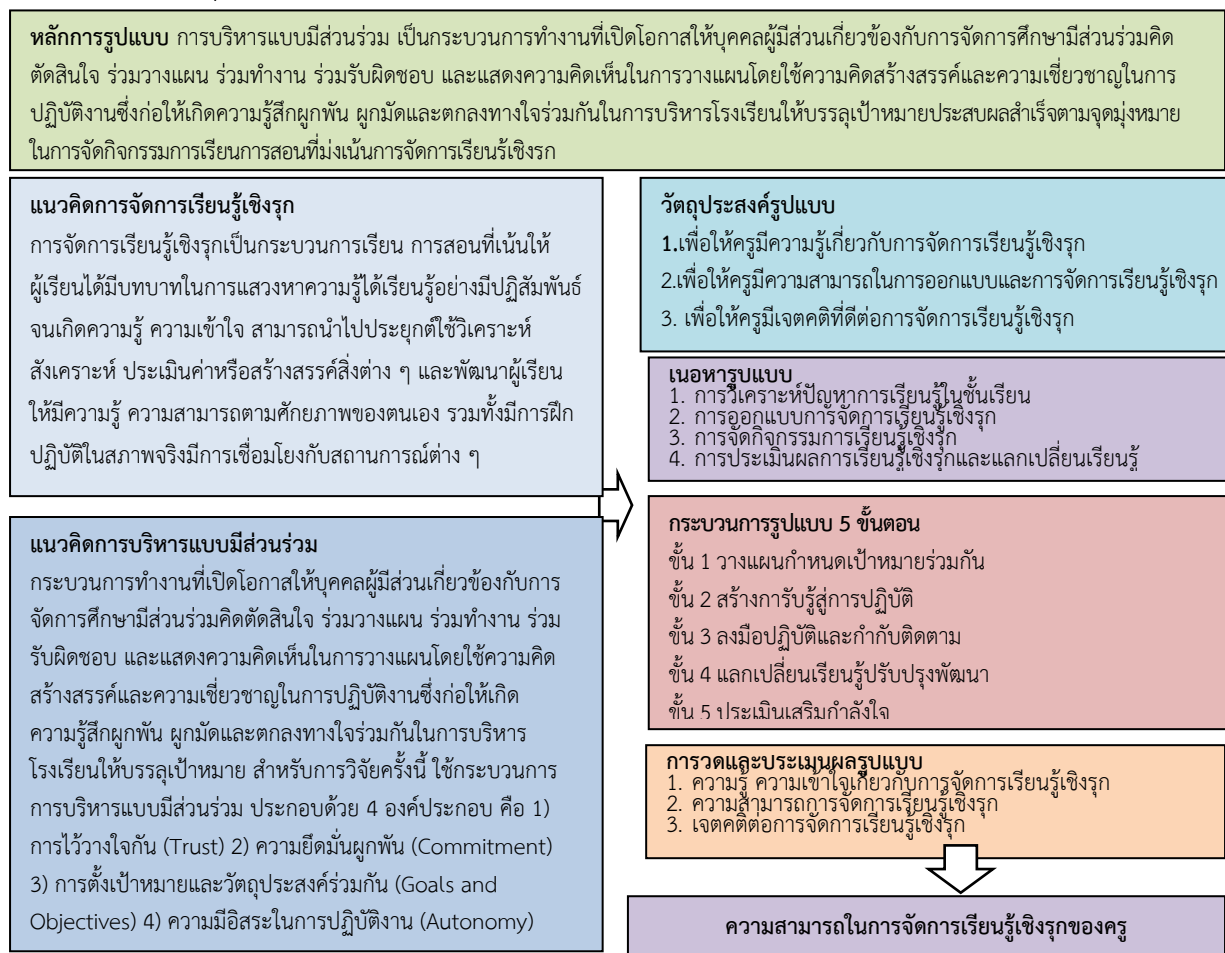
Boonpradit, S., (2023). Participatory Management Model for the Enhancing of Teachers' Competency in Active Learning Management of Ban Kho Phru School, The Office of Nakhon Srithammarat Educational Service Area 3. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (2), 779-792; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2023.105>

3. เนื้อหาที่ใช้ในการพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะ การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนบ้านคอฟรุ ผู้วิจัยได้กำหนดองค์ประกอบสำคัญของรูปแบบ ดังนี้ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) กิจกรรม 5) การวัดประเมินผล

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลองใช้รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู โรงเรียนบ้านคอฟรุครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม และทดลองใช้ประเมินรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม ตั้งแต่วันที่ 16 พฤษภาคม 2564 ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2565

กรอบแนวคิด

การพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนบ้านคอฟรุ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3

แผนภาพประกอบที่ 1 กรอบแนวคิด (Conceptual Framework) การพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนบ้านคอฟรุ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3

ระเบียบวิธีการวิจัย

การพัฒนาแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนบ้านคอฟรุ ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาตามกระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยการวิจัยแบ่งออกเป็น ระยะ ดังนี้

การวิจัยระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นการพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนบ้านคอฟรุ แบ่งเป็น 2 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสำรวจสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นการศึกษา เอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดรูปแบบและการพัฒนารูปแบบ แนวคิด การบริหารการศึกษา แนวคิดการพัฒนาบุคลากร การพัฒนาการเสริมสร้างสมรรถนะ แนวคิด การบริหารแบบมีส่วนร่วม แนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้การวิจัยเอกสาร (Document research) จากการสำรวจโดยใช้แบบสอบถาม โดยมีครูและบุคลากร จำนวน 6 คน และคณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 9 คนและผู้ปกครองจำนวน 59 คน รวมจำนวน 74 คน

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษา ด้านนิเทศการศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษา ครูหัวหน้าวิชาการ รวมจำนวน 7 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ตามเกณฑ์ในการเลือก และยินดีให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลแก่ผู้วิจัย

การวิจัยระยะที่ 2 การสร้างแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะ การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนบ้านคอฟรุ แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนบ้านคอฟรุ ข้อมูลที่ได้จากสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และ ความต้องการจำเป็นการพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู ในระยะการวิจัยที่ 1 ทั้ง 2 ขั้นตอน โดยนำมาสรุปผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์ด้วยวิธีการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

ขั้นตอนที่ 2 ประเมินเพื่อตรวจสอบยืนยันความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนบ้านคอฟรุ โดยใช้การสัมมนา อิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship)

กลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษา ด้านวิจัยทางการศึกษา ด้านหลักสูตรและการสอน ด้านการวัดและประเมินผล โดยเป็นอาจารย์ในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา หรือนักวิชาการ หรือศึกษานิเทศก์ที่มีคุณวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไปหรือวิทยฐานะเชี่ยวชาญ และหัวหน้าครูวิชาการ โรงเรียนบ้านคอฟรุ รวมจำนวน 9 คน เพื่อประเมิน

[786]

Citation:

สมใจ บุญประดิษฐ์. (2566). การพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู โรงเรียนบ้านคอฟรุ สำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (2), 779-792

Boonpradit, S., (2023). Participatory Management Model for the Enhancing of Teachers' Competency in Active Learning Management of Ban Kho Phru School, The Office of Nakhon Srithammarat Educational Service Area 3. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (2), 779-792; DOI:

<https://doi.org/10.14456/iarj.2023.105>

ตรวจสอบยืนยันความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนบ้านคอปุ และคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนบ้านคอปุ ที่พัฒนาขึ้น

เครื่องมือที่ใช้ในวิจัย: เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์การพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนบ้านคอปุ และแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ วิธีการสร้างเครื่องมือวิจัย ได้มีการศึกษาเอกสารที่เป็นแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู นำข้อมูลที่ได้มาสังเคราะห์เนื้อหาได้กรอบแนวคิดในการวิจัยและการสร้างเครื่องมือวิจัย จากนั้นมีการหาคุณภาพเครื่องมือวิจัยในการพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item Objective Congruence : IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล: ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ PNI ดัชนีความต้องการจำเป็น

ผลการวิจัย

1. การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นการสร้างรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนบ้านคอปุ พบว่า สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.46$, S.D. = 0.48) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม มีระดับปฏิบัติสูงกว่าด้านอื่นๆ ($\bar{X} = 2.54$, S.D. = 0.79) รองลงมา ได้แก่ ด้านการเสริมสร้างสมรรถนะครู ($\bar{X} = 2.44$, S.D. = 0.38) และด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ($\bar{X} = 2.39$, S.D. = 0.56)ตามลำดับ สภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 0.67) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการเสริมสร้างสมรรถนะครู มีระดับปฏิบัติสูงกว่าด้าน อื่น ๆ ($\bar{X} = 4.70$, S.D. = 0.06) รองลงมา คือ ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 4.69$, S.D. = 0.22) และด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.13)ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาความต้องการจำเป็นจากการหาค่า PNI รายข้อ พบว่า การวางแผนกำหนดเป้าหมายร่วมกัน มีค่า PNI สูงกว่าข้ออื่น ๆ (PNI = 2.36) รองลงมาคือ การลงมือปฏิบัติและกำกับติดตาม (PNI = 2.35) และการประเมินเสริมกำลังใจ (PNI = 2.24) ตามลำดับ

2. ผลการสร้างรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนบ้านคอปุ ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1. หลักการ 2. วัตถุประสงค์ 3. เนื้อหา 4. กระบวนการ และ 5. การวัดและประเมินผล ได้รู้การบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนบ้านคอปุ คือ SCOEE MODEL ประกอบด้วย ขั้นที่ 1 วางแผนกำหนดเป้าหมายร่วมกัน (S : Setting Cooperative Planning) ขั้นที่ 2 สร้างการรับรู้สู่การปฏิบัติ (C : Creating Awareness into Action) ขั้นที่ 3 ลงมือปฏิบัติและกำกับติดตาม (O : Operating and Monitoring) ขั้นที่ 4 แลกเปลี่ยนเรียนรู้ปรับปรุงพัฒนา (E : Exchange Knowledge for Improvement and Development) ขั้นที่ 5 ประเมินและเสริมกำลังใจ (E : Evaluation and Appraisal Encouragement) และผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมและความ

เป็นไปได้อย่างรูปแบบ การบริหารแบบมีส่วนร่วมจากการสัมมนาอิงกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นว่าคุณเหมาะสม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.69$, S.D. = 0.47) และความเป็นไปได้ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$, S.D. = 0.45)

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นการพัฒนาแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนบ้านคอฟรุ โดยการสำรวจจากแบบสอบถาม จำนวน 96 คน พบว่าการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นการสร้างรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนบ้านคอฟรุ พบว่า สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.46$, S.D. = 0.48) เมื่อพิจารณาในด้าน พบว่า ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม มีระดับปฏิบัติสูงกว่าด้านอื่นๆ ($\bar{X} = 2.54$, S.D. = 0.79) รองลงมา ได้แก่ ด้านการเสริมสร้างสมรรถนะครู ($\bar{X} = 2.44$, S.D. = 0.38) และด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ($\bar{X} = 2.39$, S.D. = 0.56)ตามลำดับ สภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 0.67) เมื่อพิจารณาในด้าน พบว่า ด้านการเสริมสร้างสมรรถนะครู มีระดับปฏิบัติสูงกว่าด้าน อื่น ๆ ($\bar{X} = 4.70$, S.D. = 0.06) รองลงมา คือ ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 4.69$, S.D. = 0.22) และด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.13) ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาความต้องการจำเป็นจากการหาค่า PNI รายข้อ พบว่า การวางแผนกำหนดเป้าหมายร่วมกัน มีค่า PNI สูงกว่าข้ออื่น ๆ (PNI = 2.36) รองลงมาคือ การลงมือปฏิบัติและกำกับติดตาม (PNI = 2.35) และการประเมินเสริมกำลังใจ (PNI = 2.24) ตามลำดับ ที่ผลการศึกษาเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ครูและผู้เข้าร่วมกิจกรรมเห็นว่าการพัฒนาสมรรถนะของครูที่จะได้ผลดี มีประสิทธิภาพจะต้องให้ทุกคนมีส่วนร่วม มุ่งเน้นการบริหารแบบมีส่วนร่วม สอดคล้องกับผลการวิจัยของภิญญาพัชญ์ กาวันคำ (2561) ที่ศึกษาการพัฒนาสมรรถนะครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก ในเขตพื้นที่ตำบลเวียงชัย การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสมรรถนะตามความเป็นจริง ของครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดเล็กในเขตพื้นที่ตำบลเวียงชัย 2) ค้นหาสมรรถนะที่เหมาะสมกับครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดเล็กในเขตพื้นที่ตำบลเวียงชัย และ 3) เพื่อประเมินสมรรถนะที่เหมาะสมกับครูผู้สอน ในโรงเรียนขนาดเล็กในเขตพื้นที่ตำบลเวียงชัย ผลการวิจัยพบว่าสมรรถนะของครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดเล็กในเขตพื้นที่ตำบลเวียงชัย ดังนี้ สมรรถนะตามความเป็นจริง ประกอบด้วย 12 สมรรถนะย่อย 92 ตัวชี้วัด คือ สมรรถนะด้านความรู้ จำนวน 1 สมรรถนะย่อย 5 ตัวชี้วัด สมรรถนะด้านทักษะ จำนวน 7 สมรรถนะย่อย 59 ตัวชี้วัด และสมรรถนะด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล จำนวน 4 สมรรถนะย่อย 28 ตัวชี้วัด โดยสมรรถนะตามความเป็นจริงของครูในโรงเรียนขนาดเล็กในเขตพื้นที่ตำบลเวียงชัย อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า สมรรถนะด้านความรู้ คุณลักษณะหรือระดับพฤติกรรมเกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาสาระ ใน

[788]

Citation:

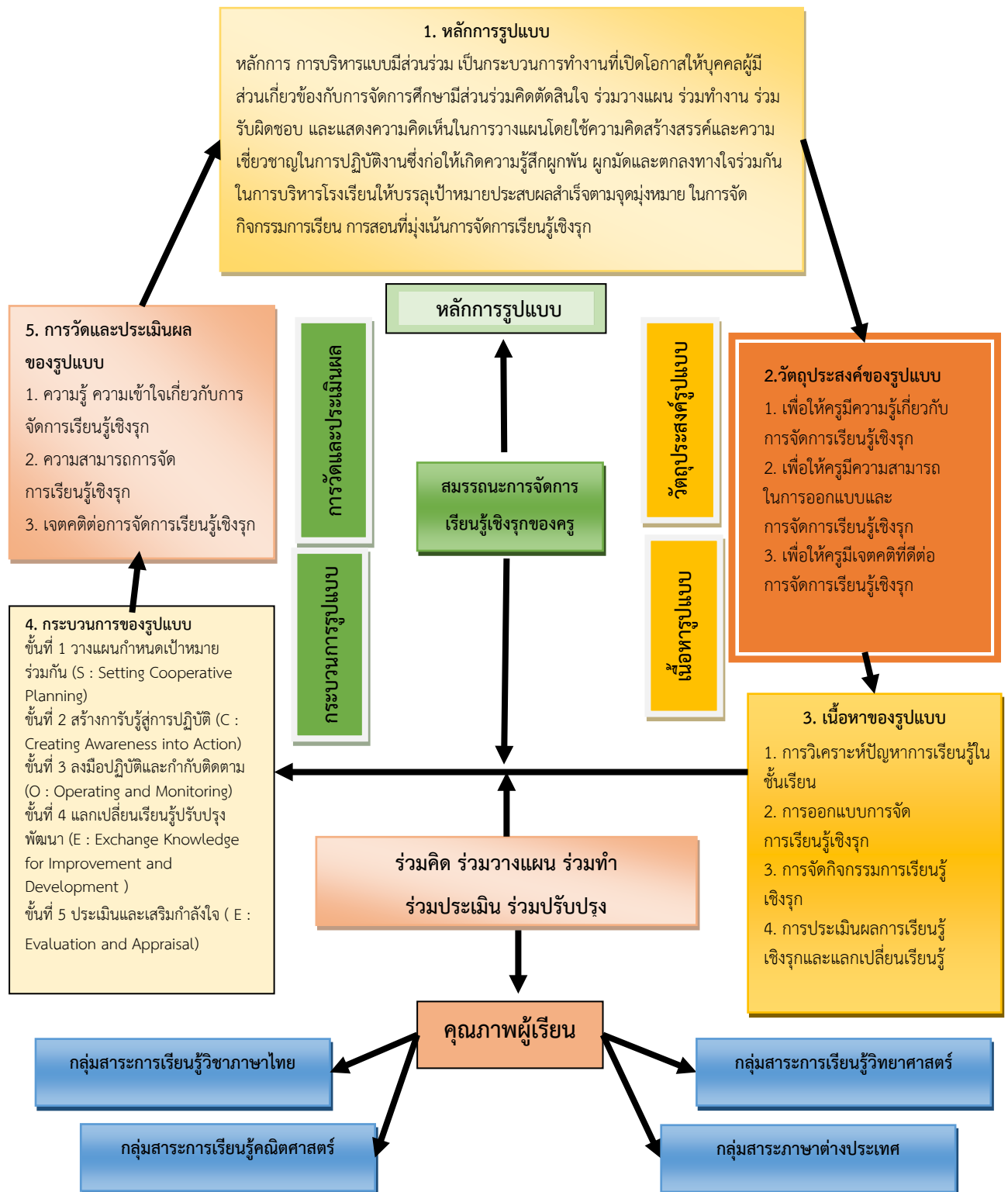
สมใจ บุญประดิษฐ์. (2566). การพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู โรงเรียนบ้านคอฟรุ สำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (2), 779-792

Boonpradit, S., (2023). Participatory Management Model for the Enhancing of Teachers' Competency in Active Learning Management of Ban Kho Phru School, The Office of Nakhon Srithammarat Educational Service Area 3. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (2), 779-792; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2023.105>

รายวิชาและเนื้อหาสาระในรายวิชาที่เกี่ยวข้องมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดสมรรถนะด้าน ทักษะคุณลักษณะหรือระดับพฤติกรรมเกี่ยวกับทักษะการใช้ภาษาและการสื่อสาร มีค่าเฉลี่ยสูง

2. ผลการสร้างรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนบ้านคอปุ ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1. หลักการ 2. วัตถุประสงค์ 3. เนื้อหา 4. กระบวนการ และ 5. การวัดและประเมินผล ได้รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนบ้านคอปุ คือ SCOEE MODEL ประกอบด้วย ขั้นที่ 1 วางแผนกำหนดเป้าหมายร่วมกัน (S : Setting Cooperative Planning) ขั้นที่ 2 สร้างการรับรู้สู่การปฏิบัติ (C : Creating Awareness into Action) ขั้นที่ 3 ลงมือปฏิบัติและกำกับติดตาม (O : Operating and Monitoring) ขั้นที่ 4 แลกเปลี่ยนเรียนรู้ปรับปรุงพัฒนา (E : Exchange Knowledge for Improvement and Development) ขั้นที่ 5 ประเมินและเสริมกำลังใจ (E : Evaluation and Appraisal Encouragement) และผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบ การบริหารแบบมีส่วนร่วมจากการสัมมนาอิงกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นว่าคุณภาพเหมาะสม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.69$, S.D = 0.47) และความเป็นไปได้ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$, S.D = 0.45) ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากการบริหารแบบมีส่วนร่วมได้ดำเนินการตามกระบวนการทางวิชาการที่ช่วยส่งเสริมให้การจัดการเรียนรู้ของครูบรรลุเป้าหมาย ครูได้พัฒนาตามหลักการของการบริหารที่ดำเนินการในสถานศึกษาโดยบุคลากรภายในสถานศึกษาเป็นหลัก ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาโดยตรง (วัชร เล่าเรียนดี, 2553) โดยเน้นการช่วยเหลือให้คำแนะนำให้คำปรึกษา และกระตุ้นครู การส่งเสริมขวัญและกำลังใจ สร้างความใกล้ชิด ความคุ้นเคยกันและการทำงานร่วมกันมีความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกัน เกิดสัมพันธภาพที่ดีต่อกันในการทำงาน (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2553) โดยการพัฒนารูปแบบฯ ผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาด้วยกระบวนการ ศึกษาวิเคราะห์เกี่ยวกับหลักการและข้อมูลพื้นฐานประกอบการสร้างรูปแบบ พัฒนารูปแบบ นำเสนอรูปแบบมีการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ด้วยการนำเสนอรูปแบบที่พัฒนาขึ้น พร้อมกับแบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ของรูปแบบตลอดจนข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้วยการดำเนินการจัดสนทนากลุ่มของผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งเป็นการจัดให้มีกลุ่มคนที่เป็นผู้รู้ สามารถตอบประเด็นคำถามที่นักวิจัยสนใจได้ดี ก่อให้เกิดแนวคิดและแสดงความคิดเห็นต่อประเด็นหรือแนวทางการสนทนาอย่างกว้างขวางละเอียดลึกซึ้ง (เกษมสิงห์เพื่องฟู, 2551) และผู้ทรงคุณวุฒิได้ประเมินความเหมาะสมความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาจนสำเร็จเป็นฉบับสมบูรณ์

แผนภาพประกอบ 2 รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนบ้านคอฟรุ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากที่พบว่าครูและบุคลากรมีความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะแบบมีส่วนร่วมในด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกให้กับผู้เรียน ดังนั้น สถานศึกษาควรนำนโยบายของ สพพ. และสพฐ. มาเป็นแนวทางในการวางแผนการบริหารแบบมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนานวัตกรรมต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นทุกปี

1.2 จากที่พบว่า ผู้เรียนต้องการการพัฒนาในกลุ่มสาระวิชาหลักอย่างต่อเนื่อง และครูต้องการขวัญกำลังใจในการพัฒนา ดังนั้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรจัดทำโครงการหรือกิจกรรมพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู เพื่อให้เกิดองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่ยั่งยืน

1.3 สถานศึกษาควรส่งเสริมการจัดการเรียนรู้อื่น ๆ ที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง โดยใช้รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมไปขับเคลื่อน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยและพัฒนาโปรแกรมการพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม สำหรับครูระดับอื่น ๆ เพื่อให้ได้โปรแกรมการพัฒนาและได้เครื่องมือที่สามารถวัดและประเมินทักษะ การจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่ตรงกับการพัฒนาสมรรถนะของครู

2.2 ควรศึกษาและพัฒนากลยุทธ์การบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา

2.3 ควรศึกษาการพัฒนารูปแบบการบริหารเชิงบูรณาการของสถานศึกษานาเล็ก

2.4 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารเชิงกลยุทธ์ไปใช้ปฏิบัติ

เอกสารอ้างอิง

เกษมสิงห์ เฟื่องฟู. (2551). *การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)*. Retrieved August 26, 2021, from: <http://www.nb2.go.th/kmcddata/uploadq/120.ppt>.

จุฑามาศ แจ่มมี. (2564). *แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

ดาราวรรณ วรรณสุข. (2563). *การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมกรุงเทพฯ.

ภิญญาพัชญ์ กาวินคำ. (2561). *การพัฒนาสมรรถนะครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดเล็กในเขตพื้นที่ตำบลเวียงชัย*.

วารสารวิจัยกาสะลอคำ, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย. 11 (3), 19-34.

[791]

Citation:

สมใจ บุญประติษฐ. (2566). การพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู โรงเรียนบ้านคอฟฟี่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (2), 779-792

Boonpradit, S., (2023). Participatory Management Model for the Enhancing of Teachers' Competency in Active Learning Management of Ban Kho Phru School, The Office of Nakhon Srithammarat Educational Service Area 3. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (2), 779-792; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2023.105>

.....
วัชร เล่าเรียนดี. (2553). *การนิเทศการสอน (Supervision of Instruction)*. พิมพ์ครั้งที่ 5. นครปฐม:
มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *สภาวะการศึกษาไทยปี 2558/2559 แนวทางการปฏิรูป
การศึกษา*. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2561). *สภาวะการศึกษาไทยปี 2559/2560 แนวทางการปฏิรูป
การศึกษาไทยเพื่อก้าวสู่ยุค Thailand 4.0*. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.

สุปวีณ์ ชูรัมย์. (2564). *การมีส่วนร่วมของครูในการจัดดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในกลุ่ม
โรงเรียนปู้เจ้าสมิงพราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1*.
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยพะเยา.

Mckinney, S. E. (2008). Developing teachers for high-poverty schools: The role of the
internship experience. *Urban Education*. 43(1), 68-82. Retrieved from:
<http://www.eric.ed.gor>.